32005R1737

22.10.2005. SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE L 279/11

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1737/2005

od 21. listopada 2005.

o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1726/1999 u pogledu definiranja i prijenosa informacija o troškovima rada

(Tekst značajan za EGP)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 530/1999 od 9. ožujka 1999. o strukturnoj statistici o dohotku i troškovima rada ([1]), a posebno njezin članak 11. točke ii. i iii.,

budući da:

(1) Uredba Komisije (EZ) br. 1726/1999 od 27. srpnja 1999. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 530/1999 o strukturnoj statistici o dohotku i troškovima rada u pogledu definiranja i prijenosa informacija o troškovima rada ([2]) postavlja okvir za provedbene mjere pri definiranju i prijenosu informacija koje treba pružiti te odgovarajući tehnički format za prijenos rezultata iz članka 11. Uredbe (EZ) br. 530/1999.

(2) Anketa o troškovima rada za referentnu godinu 2000. prva je anketa temeljena na Uredbi (EZ) br. 1726/1999. Iskustva iz te ankete pokazala su potrebu za poboljšanjem odredaba Uredbe (EZ) br. 1726/1999 kako bi ih uskladila s odgovarajućim odredbama Uredbe Komisije (EZ) br. 1916/2000 od 8. rujna 2000. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 530/1999 o strukturnoj statistici o dohotku i troškovima rada u pogledu definiranja i prijenosa informacija o strukturi dohotka ([3]) te poboljšala povezanost između podataka iz raznih anketa o dohotku i troškovima rada svake druge godine.

(3) Uredba (EZ) br. 1726/1999 se u skladu s time izmjenjuje.

(4) Mjere koje su predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za statistički program,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilozi Uredbi (EZ) br. 1726/1999 zamjenjuju se tekstom priloga ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. listopada 2005.

Za Komisiju
Joaquín ALMUNIA
Član Komisije

([1]) SL L 63, 12.3.1999., str. 6. Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).
([2]) SL L 203, 3.8.1999., str. 28.
([3]) SL L 229, 9.9.2000., str. 3.

PRILOG I.

POPIS VARIJABLI

Strukturna statistika o troškovima rada

Tablica A — nacionalni podaci

Tablica B — nacionalni podaci prema veličini poduzeća

Tablica C — regionalni podaci

Za dolje popisane varijable, potrebno je dostaviti tablicu A ili sve tri tablice. Na obaveznu dostavu upućuje oznaka „m”, a na neobaveznu oznaka „o”. Kodove za dostavu koji pripadaju raznim kategorijama kvalitativnih varijabli ili razredima veličine količinskih varijabli odredio je Eurostat u dokumentu o provedbi.

	Varijabla	Samo A	A – C [1]
A.	**Broj zaposlenika**		
A.1	Ukupan broj zaposlenika		m
A.11	Zaposlenici u punom radnom vremenu (osim naučnika)		m
A.12	Zaposlenici u nepunom radnom vremenu (osim naučnika)		m
A.121	Zaposlenici u nepunom radnom vremenu, preračunano u puno radno vrijeme (osim naučnika)		m
A.13	Naučnici		m
A.131	Naučnici, preračunano u puno radno vrijeme		m
B.	**Odrađeni radni sati**		
B.1	Ukupan broj odrađenih radnih sati		m
B.11	Odrađeni radni sati zaposlenika u punom radnom vremenu (osim naučnika)		m
B.12	Odrađeni radni sati zaposlenika u nepunom radnom vremenu (osim naučnika)		m
B.13	Odrađeni radni sati naučnika		m
C.	**Plaćeni radni sati**		
C.1	Ukupan broj plaćenih radnih sati	m	
C.11	Plaćeni radni sati zaposlenika u punom radnom vremenu (osim naučnika)	m	
C.12	Plaćeni radni sati zaposlenika u nepunom radnom vremenu (osim naučnika)	m	
C.13	Plaćeni radni sati naučnika	m	
D.	**Troškovi rada** *(za detalje vidjeti shemu 1.)*		
D.1	Naknade zaposlenicima		m
D.11	Plaće *(za detalje vidjeti shemu 2.)*		m
D.111	Plaće (isključujući naučnike)		m
D.1111	Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci		m
D.11111	Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci isplaćeni u svakom platnom razdoblju	m	
D.11112	Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci koji nisu isplaćeni u svakom platnom razdoblju [2]	m	
D.1112	Isplate u sustave štednje zaposlenika		m

Varijabla		Samo A	A – C ([1])
D.1113	Isplate za neodrađene dane		m
D.1114	Plaće u naravi		m
D.11141	Proizvodi poduzeća *(nije obvezno)*	o	
D.11142	Stambeno zbrinjavanje osoblja ([3]) *(nije obvezno)*	o	
D.11143	Automobili poduzeća *(nije obvezno)*	o	
D.11144	Mogućnost povoljnije kupnje dionica i sustavi kupovine dionica *(nije obvezno)*	o	
D.11145	Ostalo *(nije obvezno)*	o	
D.112	Plaće naučnika		m
D.12	Socijalni doprinosi poslodavca *(za detalje vidjeti shemu 3.)*		m
D.121	Stvarni socijalni doprinosi poslodavca (*isključujući naučnike*)		m
D.1211	Obvezni doprinosi za socijalnu sigurnost	m	
D.1212	Kolektivno ugovoreni, ugovorni i dobrovoljni doprinosi za socijalnu sigurnost	m	
D.122	Uračunani socijalni doprinosi poslodavca (*osim* naučnika)		m
D.1221	Zajamčena naknada u slučaju bolesti *(nije obvezno)*	o	
D.1222	Uračunani socijalni doprinosi poslodavca za zdravstvenu i mirovinsku skrb *(nije obvezno)*	o	
D.1223	Isplate zaposlenicima koji napuštaju poduzeće *(nije obvezno)*	o	
D.1224	Ostali uračunani socijalni doprinosi poslodavca *(nije obvezno)*	m	
D.123	Socijalni doprinosi poslodavca za naučnike		m
D.2	Troškovi strukovnog osposobljavanja		m
D.3	Ostali troškovi koje plaća poslodavac		m
D.4	Porezi		m
D.5	Subvencije koje prima poslodavac		m
E.	**Informacije o jedinicama**		
E.1	Lokalne jedinice, sve		m
E.2	Lokalne jedinice, uzorak		m

([1]) Tablica C relevantna je samo za zemlje s NUTS 1 regijama.
([2]) Osim isplata u sustave štednje zaposlenika.
([3]) Osim doplataka za preseljenje.

Države članice mogu bilježiti podatke s više pojedinosti za sljedeće varijable (dostavljaju ih Eurostatu samo prema zahtjevu):

A.11 Zaposlenici u punom radnom vremenu

A.12 Zaposlenici u nepunom radnom vremenu

D.11112 Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci koji nisu isplaćeni u svakom platnom razdoblju

D.1113 Isplate za neodrađene dane

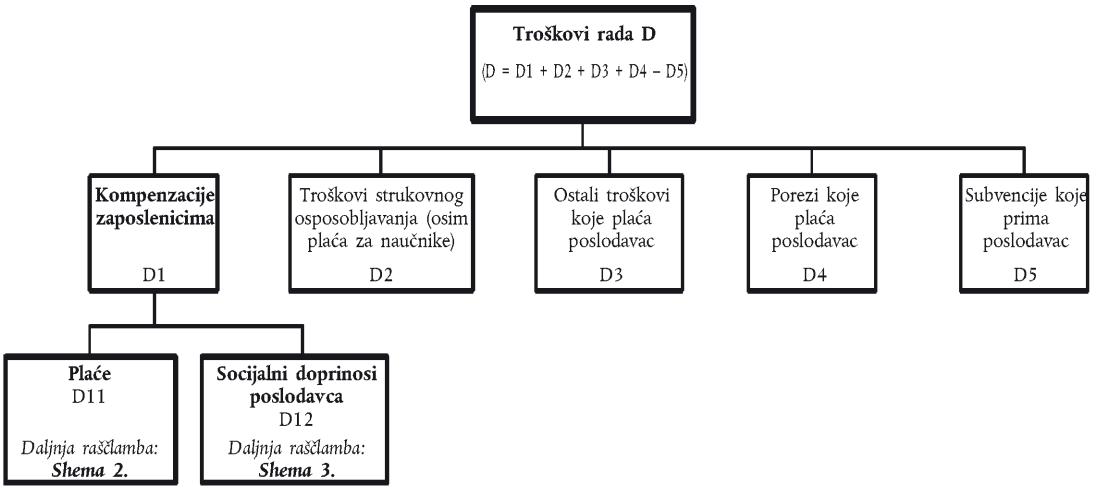
D.1211 Obvezni doprinosi za socijalno osiguranje

D.1212 Kolektivno ugovoreni, ugovorni i dobrovoljni doprinosi za socijalno osiguranje

D.1223 Isplate zaposlenicima koji napuštaju poduzeće

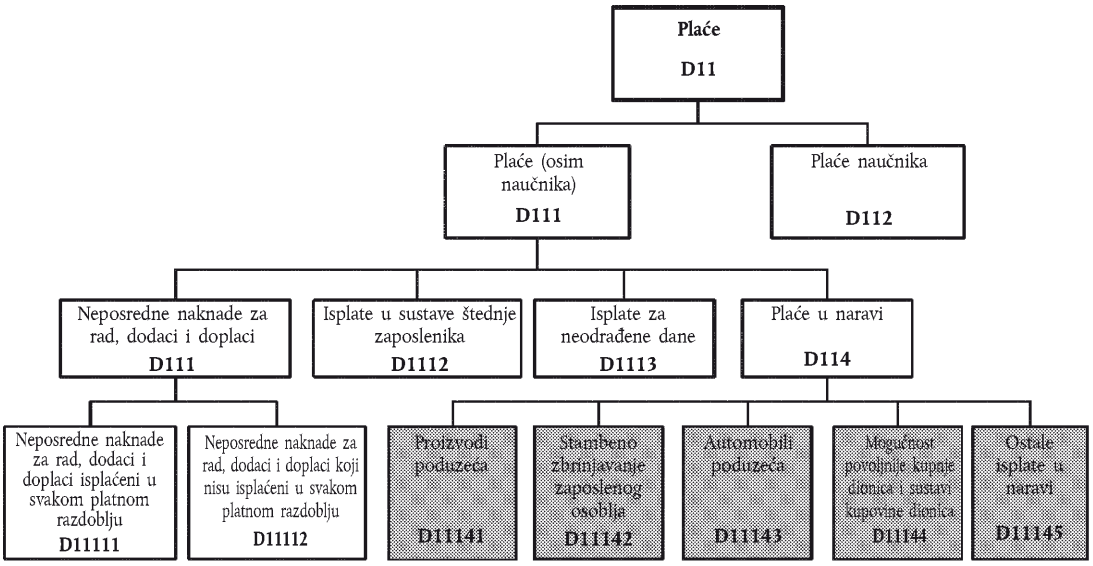
Shema 1.

Troškovi rada i njihove glavne komponente

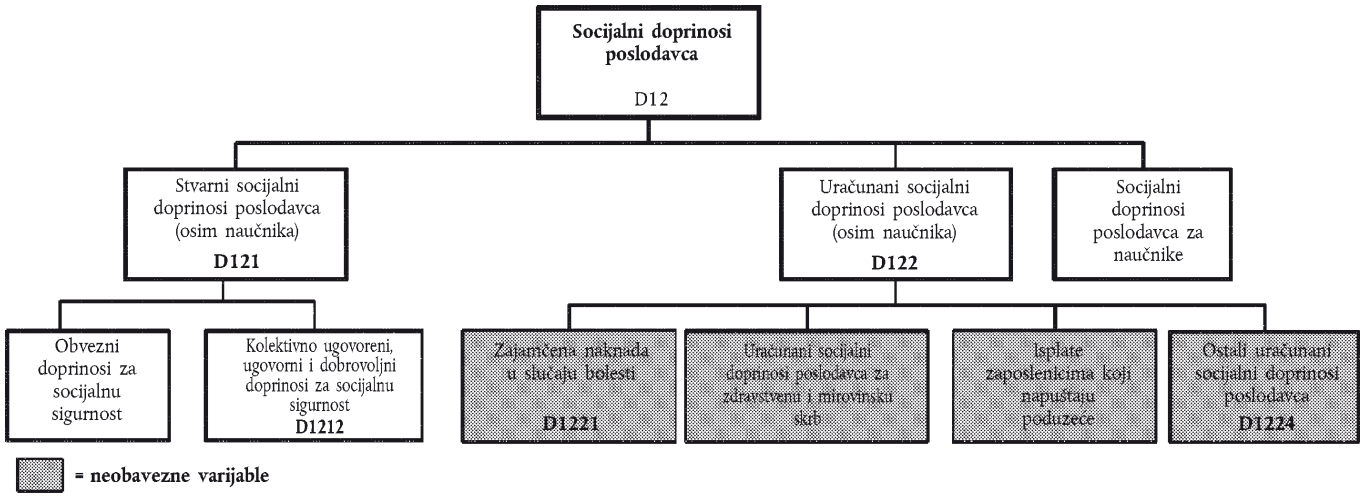
Shema 2.

Raščlamba komponente „Plaće" (D.11)

Shema 3.

Raščlamba komponente „Socijalni doprinosi poslodavca" (D.12)

PRILOG II.

DEFINICIJE VARIJABLI

A. UKUPAN BROJ ZAPOSLENIKA

Zaposlenici su sve osobe u državi, bez obzira na njihovo državljanstvo ili duljinu radnog vremena, koje imaju izravni ugovor o radu s poduzećem ili lokalnom jedinicom (bez obzira na to je li ugovor formalan ili neformalan) i za to primaju naknadu, bez obzira na vrstu posla koju obavljaju, broj radnih sati (puno ili nepuno radno vrijeme) i trajanje ugovora (na određeno ili neodređeno vrijeme). Naknada za rad zaposlenicima može imati oblik plaće uključujući dodatke, plaće po akordu i smjenski rad, doplatke, honorare, napojnice, otpremnine, provizije i naknade u naravi.

Ova definicija zaposlenika obuhvaća fizičke i stručne radnike te upravljačko osoblje u privatnom i javnom sektoru u ekonomskim djelatnostima klasificiranim u područjima djelatnosti C - K i M - O prema NACE Rev. 1.1 u poduzećima s najmanje 10 zaposlenika ([1]).

Sljedeći popis donosi primjere kategorija zaposlenika koje se *uključuju:*

— trgovački zastupnici, pod uvjetom da su uključeni na platnu listu te uz proviziju primaju i druge vrste naknada,

— vlasnici koji primaju plaću,

— naučnici,

— studenti i pripravnici (pravosudni vježbenici, medicinske sestre na praksi, asistenti u istraživanju ili nastavi, stažisti u bolnicama itd.) koji imaju formalnu obvezu doprinijeti procesu proizvodnje u zamjenu za naknadu,

— povremeni ili privremeni radnici (npr. uredsko osoblje) koje su agencije za zapošljavanje pronašle, zaposlile i isplatile im naknadu za rad u nekom drugom poduzeću, često na određeno vrijeme ([2]); sezonski i povremeni radnici, ako imaju formalni ili neformalni dogovor s poduzećem ili lokalnom jedinicom i prethodno definirane sate rada,

— zaposlenici čiji troškovi rada terete referentnu godinu, ali koji privremeno nisu bili na poslu zbog bolesti ili povrede, odmora ili napuštanja službe, štrajka ili isključenja s rada, odsustva zbog obrazovanja ili osposobljavanja, rodiljnog ili roditeljskog dopusta, smanjene gospodarske aktivnosti, prekida rada zbog loših vremenskih uvjeta, mehaničkih kvarova, nedostatka materijala, goriva ili energije, ili drugih privremenih odsustava sa ili bez dopusta,

— osobe koje rade u drugoj državi, ako nastavljaju primati naknadu od statističke jedinice,

— vanjski suradnici ([3]), uključujući osobe koje rade kod kuće ili na daljinu, ako postoji izričiti sporazum da se vanjski suradnik plaća na temelju obavljenog posla, odnosno prema količini rada koji uloži u neki proces proizvodnje.

Sljedeće kategorije treba *isključiti*:

— trgovački zastupnici i ostale osobe koje se u cijelosti nagrađuju honorarom ili provizijom te nisu na platnoj listi ili su samozaposleni,

— vlasnici, direktori ili rukovoditelji čija je naknada u cijelosti udio u profitu,

— pripadnici obitelji koji pomažu u poslu, a nisu zaposlenici (kako je gore definirano) poduzeća ili lokalne jedinice,

— radnici za vlastiti račun,

— neplaćeni volonteri (npr. oni koji uobičajeno rade za neprofitne institucije, kao što su dobrotvorne ustanove).

Uputa na ESA 95: 11.12 do 11.14

([1]) Obuhvat područja L klasifikacije NACE Rev 1.1 je neobavezan. Obuhvat zaposlenika u poduzećima s manje od 10 zaposlenika također je neobavezan. Dostavu kodova za gospodarske djelatnosti NACE Rev. 1.1, za državu ili regiju prema važećoj NUTS klasifikaciji i veličinskim razredima poduzeća, propisuje Eurostat u dokumentu o implementaciji.

([2]) Da bi se izbjegao dvostruki obuhvat, sate rada osoba zaposlenih preko agencije za zapošljavanje treba uključiti u kategoriju NACE agencija za zapošljavanje (u NACE Rev. 1.1, 74.50), a ne u kategoriju poduzeća za koje stvarno rade.

([3]) Vanjski suradnik je osoba koja ima dogovor o radu za određeno poduzeće ili dogovor o dostavi određene količine proizvoda ili usluga određenom poduzeću prema unaprijed utvrđenom dogovoru s tim poduzećem, ali čije radno mjesto nije unutar istog poduzeća (uputa na ESA 95: 11.13(g)). Stvarni radni sati vanjskih suradnika mogu se procijeniti.

A.1 *Ukupan broj zaposlenika*

Ova varijabla obuhvaća zaposlenike u punom radnom vremenu (A.11), zaposlenike u nepunom radnom vremenu (A.12) i naučnike (A.13).

Uputa na SBS: kod 16130 (broj zaposlenika)

A.11 *Zaposlenici u punom radnom vremenu (osim naučnika)*

Uključuje zaposlenike (osim naučnika) čiji su redovni sati rada jednaki onima koji su dogovoreni kolektivnim ugovorom ili uobičajenom radnom vremenu poduzeća ili lokalne jedinice, čak i ako je njihov ugovor sklopljen na vrijeme kraće od jedne godine. Traženi broj zaposlenika je prosječan mjesečni broj zaposlenika u punom radnom vremenu zaposlen u izvještajnoj jedinici tijekom referentne godine.

A.12 *Zaposlenici u nepunom radnom vremenu (osim naučnika)*

Uključuje zaposlenike (osim naučnika) čiji je broj redovnih sati rada manji od onih koji su dogovoreni kolektivnim ugovorom ili od uobičajenog radnog vremena u poduzeću ili lokalnoj jedinici, bez obzira na to je li riječ o dnevnom, tjednom ili mjesečnom (pola dana, tri četvrtine vremena, četiri petine vremena itd.). Traženi broj zaposlenika je prosječan mjesečni broj zaposlenika u nepunom radnom vremenu zaposlen u izvještajnoj jedinici tijekom referentne godine.

A.121 *Zaposlenici u nepunom radnom vremenu, preračunano u puno radno vrijeme*

Ovo preračunavanje mora izravno napraviti poduzeće, odnosno lokalna jedinica kada daje podatke, ili agencija koja prikuplja podatke/državni zavod za statistiku na temelju uobičajenih radnih sati radnika u punom radnom vremenu u tom poduzeću/lokalnoj jedinici, koristeći metode koje smatra najprikladnijima. Traženi broj zaposlenika je prosječan mjesečni broj zaposlenika u nepunom radnom vremenu (preračunano u puno radno vrijeme) zaposlen u izvještajnoj jedinici tijekom referentne godine.

Uputa na ESA 95: 11.32 do 11.34

A.13 *Naučnici*

Uključuje sve zaposlenike, bilo u punom ili nepunom radnom vremenu, koji još ne sudjeluju u potpunosti u proizvodnom procesu te rade bilo prema ugovoru o naukovanju ili u situaciji u kojoj strukovno osposobljavanje ima prednost pred produktivnošću. Traženi broj naučnika je prosječan mjesečni broj zaposlenih u izvještajnoj jedinici tijekom referentne godine.

A.131 *Naučnici u nepunom radnom vremenu, preračunano u puno radno vrijeme*

Ovo preračunavanje mora izravno napraviti poduzeće, odnosno lokalna jedinica kada daje podatke ili agencija koja prikuplja podatke/državni zavod za statistiku na temelju uobičajenih radnih sati radnika u punom radnom vremenu u tom poduzeću/lokalnoj jedinici, koristeći metode koje smatra najprikladnijima. Sati provedeni na strukovnom osposobljavanju bilo u poduzeću/lokalnoj jedinici ili obrazovnoj ustanovi, isključuju se. Traženi broj naučnika je prosječan mjesečni broj naučnika u nepunom radnom vremenu (preračunano u puno radno vrijeme) tijekom referentne godine [1].

Uputa na ESA 95: 11.32 do 11.34; SBS: kod 16140 (A.11 + A.121 + A.131 odgovara SBS varijabli „broj zaposlenika u jedinicama punog radnog vremena”)

B. ODRAĐENI RADNI SATI

Statistika obuhvaća ukupan broj radnih sati rada svih zaposlenika tijekom godine. Ukupan broj odrađenih radnih sati (B.1) bilježi se odvojeno za zaposlenike u punom radnom vremenu (B.11), zaposlenike u nepunom radnom vremenu (B.12) i naučnike (B.13).

Odrađeni radni sati definiraju se kao zbroj svih razdoblja provedenih u izravnim i pomoćnim aktivnostima proizvodnje dobara i usluga.

Odrađeni radni sati *uključuju*:

— radne sate za vrijeme uobičajenih razdoblja rada,

— razdoblja plaćenog prekovremenog rada, to jest radne sati odrađene kao dodatak uobičajenim radnim satima, bez obzira na plaću po radnom satu koja se primjenjuje (npr. jedan radni sat koji se plaća dvostruko u odnosu na normalne radne sate, unosi se kao jedan sat),

— razdoblja neplaćenog prekovremenog rada [2],

— vrijeme provedeno na poslovima kao što su: priprema rada i mjesta rada; priprema, održavanje, popravak i čišćenje alata i strojeva; izdavanje potvrda i računa; popunjavanje radnih obrazaca i izvješća itd.,

[1] Prosjek se može temeljiti na tjednom (ili dnevnom) broju zaposlenika tijekom referentne godine, ako se to smatra boljom opcijom. Prosjek temeljen na tromjesečnim podacima o zaposlenicima također je prihvatljiv.

[2] Neplaćene sate rada, kao komponentu „stvarno odrađenih radnih sati”, često treba procijeniti, na primjer iz podataka ankete o kućanstvima.

— vrijeme provedeno na radnom mjestu tijekom kojega se nije radilo zbog, na primjer, zastoja u radu strojeva, nezgoda ili povremenog nedostatka posla, ali za koje se isplaćuje plaća u skladu s ugovorom o radu,

— kratkotrajni odmori na radnom mjestu, uključujući stanke za čaj i kavu,

— sati provedeni na strukovnom osposobljavanju bilo u poduzeću/lokalnoj jedinici ili u obrazovnoj ustanovi (ova stavka isključuje se za naučnike).

Međutim, odrađeni radni sati *ne uključuju:*

— plaćene, ali neodrađene sate rada, na primjer: plaćeni odmor, državne blagdane, odsustvo s posla zbog bolovanja, rodiljnog dopusta itd.

— neodrađene i neplaćene radne sate, na primjer bolovanje i rodiljni dopust itd.

— neodrađene radne sate (plaćene ili neplaćene) zbog posebnih odsustava za medicinske pretrage, vjenčanje, pogrebe, selidbu, nakon nezgode itd.,

— stanke za glavni obrok (tj. dulja razdoblja odmora ili stanke za osvježenje),

— neodrađene radne sate (plaćene ili neplaćene) zbog kratkotrajnog rada, radnih sporova, isključenja s rada itd.,

— vrijeme provedeno na putu od kuće do radnog mjesta,

— radne sate koje naučnici provedu na strukovnom osposobljavanju, bilo u poduzeću/lokalnoj jedinici ili u obrazovnoj ustanovi.

Uputa na ESA 95: 11.26 do 11.29; SBS: kod 16150 (broj radnih sati zaposlenika)

C. PLAĆENI RADNI SATI

Ova varijabla obuhvaća ukupan broj plaćenih radnih sati tijekom godine. Ukupan broj plaćenih radnih sati (C.1) bilježi se odvojeno za zaposlenike u punom radnom vremenu (C.11), zaposlenike u nepunom radnom vremenu (C.12) i naučnike (C.13).

Godišnji broj plaćenih radnih sati definira se kao:

— normalni i prekovremeni radni sati, plaćeni tijekom godine,

— svi sati za koje je zaposlenik bio plaćen prema smanjenoj tarifi, čak i ako je razlika nadoknađena iz fondova socijalne sigurnosti,

— sati koji nisu odrađeni tijekom referentnog razdoblja, ali su ipak plaćeni (plaćeni odmor, odsustvo zbog bolovanja, državnih blagdana i ostali plaćeni sati, uključujući sate za medicinske pretrage, porod djeteta, vjenčanja, pogrebe, selidbu itd.).

Izračun godišnjeg broja odrađenih radnih sati i godišnjih plaćenih radnih sati

Ovaj izračun mora napraviti izravno poduzeće, odnosno lokalna jedinica kada daje podatke ili agencije koje prikupljaju podatke/državni zavod za statistiku, koristeći metode koje smatraju najprikladnijima. Sljedeći modeli prikazuju kako se odrađeni radni sati i plaćeni radni sati mogu procijeniti koristeći raspoložive informacije.

Godišnji odrađeni radni sati zaposlenika u punom radnom vremenu (B.11)

Pretpostavimo da su raspoložive informacije za dolje navedene varijable:

(A.11) Prosječan mjesečni broj zaposlenika u punom radnom vremenu

(a) Prosječan godišnji ugovoreni broj radnih sati zaposlenika u punom radnom vremenu, isključujući prekovremeni rad i stanke za glavni obrok

(b) Prosječan godišnji broj prekovremenih radnih sati (plaćenih i neplaćenih) zaposlenika u punom radnom vremenu

(c) Prosječan *dnevni* ugovoreni broj radnih sati plus prekovremeni sati rada zaposlenika u punom radnom vremenu, isključujući stanke za glavni obrok

(d) Prosječan godišnji broj dana plaćenog odmora po jednom zaposleniku u punom radnom vremenu, koje odobrava poslodavac

(e) Prosječan godišnji broj dana državnih blagdana po jednom zaposleniku u punom radnom vremenu

(f) Prosječan godišnji broj dana na bolovanju i rodiljnom dopustu po jednom zaposleniku u punom radnom vremenu

(g) Prosječan godišnji broj dana kratkotrajnih radničkih sporova po jednom zaposleniku u punom radnom vremenu

(h) Prosječan godišnji broj ostalih neodrađenih dana zaposlenika u punom radnom vremenu (npr. posebno odsustvo zbog medicinskih pretraga, poroda djeteta, vjenčanja, pogreba, selidbe, nakon nezgode itd.)

Ukupan broj *radnih sati* zaposlenika u punom radnom vremenu (prije korekcija za neodrađene dane) izračunava se kao (A.11) × (a + b). Pri oduzimanju ukupnoga godišnjeg broja *neodrađenih sati*, koji je definiran kao (A.11) × c × (d + e + f + g + h), dobiva se (B.11), ukupan broj odrađenih radnih sati zaposlenika u punom radnom vremenu.

$$(B.11) = (A.11) \times [(a + b) - c(d + e + f + g + h)].$$

Godišnji odrađeni radni sati zaposlenika u nepunom radnom vremenu (B.12) i naučnika (B.13)

Slični modeli mogu se koristiti za izračun radnih sati zaposlenika u nepunom radnom vremenu i naučnika.

Godišnji plaćeni sati zaposlenika u punom radnom vremenu (C.11)

Kada su raspoložive informacije za varijable

(A.11) Prosječan mjesečni broj zaposlenika u punom radnom vremenu

(a1) Prosječni godišnji plaćeni sati prema ugovoru zaposlenika u punom radnom vremenu, isključujući prekovremeni rad i stanke za glavni obrok

(b1) Prosječan godišnji broj sati prekovremenog rada zaposlenika u punom radnom vremenu

ukupan *godišnji* broj *plaćenih sati rada* zaposlenika u punom radnom vremenu, izražava se sljedećom jednadžbom

$$(C.11) = (A.11) \times (a1 + b1)$$

Godišnji plaćeni sati zaposlenika u nepunom radnom vremenu (C.12) i naučnika (C.13) Slični modeli mogu se koristiti za izračun plaćenih sati zaposlenika u nepunom radnom vremenu i naučnika.

D. TROŠKOVI RADA

Troškovi rada su ukupni rashodi koje snose poslodavci da bi zaposlili osoblje, a taj je koncept prihvaćen u okviru Zajednice i u velikoj je mjeri usklađen s međunarodnom definicijom Međunarodne konferencije statističara rada (Ženeva, 1966.). Troškovi rada uključuju naknade zaposlenicima u obliku plaća u gotovu novcu i u naturi, socijalne doprinose poslodavca, troškove strukovnog osposobljavanja (D.2), ostale rashode (D.3), poreze povezane sa zapošljavanjem koji se smatraju troškovima rada (D.4), od čega se oduzimaju primljene subvencije (D.5). Troškovi osoba zaposlenih preko agencija za privremeno zapošljavanje uključuju se u područje djelatnosti agencija koje ih zapošljavaju (NACE Rev. 1.1, 74.50), a ne u djelatnost poduzeća za koje oni zapravo rade.

Pregled raščlambe ukupnih troškova rada prikazan je u shemama od 1. do 3. u Prilogu I.

D.1 *Naknade zaposlenicima*

Naknada zaposlenicima definira se kao ukupna naknada za rad u gotovu novcu ili u naravi, koju poslodavac isplaćuje zaposleniku u zamjenu za obavljeni rad tijekom referentnog razdoblja. Dijeli se na:

— plaće (D.11), koje se uglavnom sastoje od plaća (osim naučnika) (D.111) i plaća naučnika (D.112),

— socijalni doprinosi poslodavaca (D.12), koji se uglavnom sastoje od stvarnih doprinosa poslodavaca (isključujući naučnike) (D.121), uračunanih socijalnih doprinosa poslodavaca (isključujući naučnike) (D.122) i socijalnih doprinosa poslodavaca za naučnike (D.123).

Uputa na ESA 95: 4.02 (kod D.1), SBS: kod 13310 (troškovi osoblja)

D.11 Plaće

Plaće uključuju dodatke, plaće po akordu i za smjenski rad, doplatke, honorare, napojnice i novčane darove, provizije i plaće u naravi. Bilježe se u razdoblju za koje je izvršen rad. *Ad hoc* dodaci i druge izvanredne isplate (trinaesta plaća, zaostali neisplaćeni dugovi), međutim, bilježe se onda kada su dospjeli na naplatu.

Cjelovita raščlamba plaća prema komponentama prikazana je u shemi 2. u Prilogu I.

Uputa na ESA 95: 4.03 do 4.07 i 4.12 točka (a) (kod D.11); SBS: kod 13320 (plaće)

D.111 *Plaće (osim naučnika)*

D.1111 *Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci*

Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci uključuju vrijednosti svih socijalnih doprinosa, poreza na dohodak itd., koje plaća zaposlenik čak i ako ih zapravo zadržava poslodavac i uplaćuje izravno u sustave socijalne sigurnosti, porezna tijela itd. u ime zaposlenika.

Dodatak je oblik plaće ili priznanja koje dodjeljuje poslodavac. Kada zaposlenik primi dodatak, ne postoji očekivanje ili pretpostavka da će se taj dodatak koristiti kao pokriće bilo kojih specifičnih izdataka. O vrijednosti i vremenu isplate dodatka poslodavac može slobodno odlučivati ili on može biti predviđen sporazumom o radnom mjestu.

Doplatak je pravo koje je poslodavac dao zaposleniku s namjerom pokrića specifičnih troškova, nevezanih uz rad, a koje je imao zaposlenik. Često je predviđen sporazumom o radnom mjestu i uobičajeno se isplaćuje u vrijeme kad je dodijeljen.

D.11111 *Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci isplaćeni u svakom platnom razdoblju*

Ovo znači isplate u obliku redovnih isplata u gotovu novcu koje se isplaćuju redovito u svakom platnom razdoblju tijekom godine. Za većinu zaposlenika, platno razdoblje je tjedan ili mjesec. Stoga, isplate koje se primaju rjeđe (mjesečno u slučaju redovitih tjednih isplata, tromjesečno, polugodišnje, godišnje) ili kao *ad hoc* isplate, ovdje ne treba uključiti. Isplate u sustave štednje zaposlenika treba ovdje isključiti i uključiti u D.1112.

Specifično, ova se varijabla odnosi na:

— osnovne plaće,

— neposredne naknade za rad obračunane na temelju radnog vremena, učinka ili plaće po jedinici obavljenog posla i isplaćene zaposlenicima za odrađene sate rada,

— naknade i dodatne isplate za prekovremeni rad, noćni rad, rad nedjeljom i za državnih blagdana te za smjenski rad,

— dodatke i doplatke koje se isplaćuju redovito u svakom platnom razdoblju, kao što su:

  — dodaci za radno mjesto za buku, opasnost, otežane radne uvjete, smjenski rad ili neprekidni rad, noćni rad te rad nedjeljom i za državnih blagdana,

  — pojedinačne dodatke za uspješnost, dodatke za učinak, proizvodnju, produktivnost, odgovornost, zalaganje, točnost; redovne dodatke prema duljini radnog staža; za kvalifikacije i posebna znanja.

Dodatni primjeri stavki isplata koje ovdje treba uključiti prikazani su u Dodatku Prilogu II.

Varijabla D.11111 odnosi se na bruto iznose prije oduzimanja poreza i doprinosa za socijalnu sigurnost koje plaćaju zaposlenici.

D.11112 *Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci koji nisu isplaćeni u svakom platnom razdoblju*

Sve isplate zaposlenicima koje se ne isplaćuju redovito u svakom (tjednom ili mjesečnom) platnom razdoblju. Uključuju dodatke i doplatke isplaćene u određenim razdobljima (npr. plaćene mjesečno kada su redovne isplate tjedne, ili plaćene tromjesečno, polugodišnje ili godišnje) i dodatke vezane uz osobni ili kolektivni učinak. Ovdje su uključene izvanredne isplate zaposlenicima koji napuštaju poduzeće, ako takve isplate *nisu* vezane uz kolektivni ugovor. Ako nisu dostupne informacije o mogućoj vezi s kolektivnim ugovorom ili ako je poznato da takva veza postoji, izvanredne isplate se ovdje isključuju i treba ih uključiti u D.1223. Isplate u sustave štednje zaposlenika također se ovdje isključuju i uključuju u D.1112.

Primjeri stavki isplata koje se uključuju u D.11112 nalaze se u Dodatku Prilogu II.

Varijabla D.11112 također se odnosi na bruto iznose prije oduzimanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje koje plaćaju zaposlenici.

D.1112 *Isplate u sustave štednje zaposlenika*

Odnosi se na iznose uplaćene u sustave štednje zaposlenika (kao što su sustavi štednje poduzeća).

Uputa na ESA 95: 4.03 točku (i)

D.1113 *Isplate za neodrađene dane*

Plaćanja za obavezni, ugovoreni ili dobrovoljno dodijeljeni dopust i državne blagdane ili druge plaćene neradne dane. Dodatak Prilogu II. pruža primjere.

D.1114 *Plaće u naravi*

Ova varijabla odnosi se na procijenjenu vrijednost svih dobara i usluga koje se stavljaju na raspolaganje zaposlenicima kroz poduzeće ili lokalnu jedinicu. Uključuje proizvode poduzeća, stambeno zbrinjavanje osoblja, automobile poduzeća, mogućnost povoljnije kupnje dionica i sustave kupovine udjela. Ako su dostupne informacije o osobnom oporezivanju plaća i primanja u naravi, treba ih koristiti kao zamjenske.

Dodatak Prilogu II. daje primjere plaća u naravi.

Uputa na ESA 95: 4.04, 4.05, 4.06 (kod D.11)

D.11141 *Proizvodi poduzeća*

Daju se besplatno na korištenje u privatne svrhe ili se prodaju osoblju ispod cijene koju je poduzeće platilo za njih. Na primjer, hrana i piće (isključujući troškove za menze i bonove za prehranu), ugljen, plin, električna struja, gorivo, grijanje, obuća i odjeća (isključujući radna odijela), mikro-računala itd.

Treba unijeti neto cijenu za poduzeće, tj. cijenu proizvoda koji se daje besplatno ili razliku između troška i cijene po kojoj se proizvodi prodaju osoblju. Naknadne isplate ili neiskorištene pogodnosti u naravi također treba unijeti.

D.11142 *Stambeno zbrinjavanje osoblja*

Odnosi se na rashode poduzeća koji služe kao pomoć zaposlenicima kod smještaja, uključujući: rashode za stanove koji su u vlasništvu poduzeća (rashodi za održavanje i upravljanje stanovima, porez i osiguranje vezani uz takve stanove) te zajmove dane osoblju uz snižene kamatne stope za gradnju ili kupovinu stana (razlika između tržišne i odobrene kamatne stope), naknade i subvencije odobrene zaposlenicima vezane uz njihovo stambeno zbrinjavanje i nastanjivanje, ali isključujući doplatke za selidbu.

D.11143 *Automobili poduzeća*

Automobili u vlasništvu poduzeća, ili trošak automobila koji se daju na korištenje zaposlenicima za njihove privatne svrhe. Treba uključiti neto tekuće troškove koje snosi poduzeće (godišnji trošak leasinga i kamata — amortizacija, osiguranje, održavanje i popravci te parkiranje). Ne treba uključiti investicijske izdatke koji nastaju pri kupovini vozila ili bilo kakvu dobit od njihove preprodaje.

Procjene treba izračunati na temelju informacija raspoloživih od poduzeća, kao što su bilješke o voznom parku vozila te vrste, procjene proporcije troškova koji se mogu pripisati korištenju vozila u privatne svrhe zaposlenika.

D.11144 *Mogućnost povoljnije kupnje dionica i sustavi kupovine dionica*

Ova neobavezna varijabla odnosi se na sve oblike isplata u naravi vezane uz kompenzacije na temelju dionica. U ovu se kategoriju ubrajaju mogućnost povoljnije kupnje dionica, sustavi kupovine dionica i ostali vlasnički instrumenti koji mogu nastati u budućnosti. Tipična karakteristika ovih instrumenata je da su vlasnička namira, tj. predstavljaju prijenos vlasničkih instrumenata od poduzeća/lokalne jedinice na zaposlenika. Oblici kompenzacije koji su obuhvaćeni u D.11144 identični su onima obuhvaćenima naslovom „Transakcije plaćanja vlasničke namire temeljene na dionicama" u Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja 2, „Plaćanja na temelju dionica".

Sustavima kupovine udjela tipično se prenose dionice od poduzeća na zaposlenike istog poduzeća. Prijenos se održava u sadašnjosti (na datum odobrenja) i temelji se na cijeni ispod današnje tržišne cijene („izvršna cijena"). Troškovi poduzeća jednaki su umnošku količine dionica i razlike između tržišne i „izvršne cijene".

Sustavi povoljnije kupnje dionica tipično prenose zaposlenicima pravo kupovine dionica poduzeća u kojemu rade i to ne prije jasno definiranog vremena u budućnosti (datum stjecanja prava) po povoljnoj „izvršnoj cijeni" koja je već određena u sadašnjosti (na datum odobrenja). Zaposlenici će iskoristiti to pravo samo ako tržišna cijena na ili nakon datuma stjecanja prava prelazi „izvršnu cijenu". Troškovi poduzeća su ponovno jednaki umnošku količine dionica i razlike između tržišne i „izvršne cijene". U troškovima rada i u računovodstvu, troškovi se prenose i raspoređuju tijekom „razdoblja stjecanja prava", a to je razdoblje između datuma odobrenja i datuma stjecanja prava. Te vrijednosti su neizvjesne tijekom razdoblja stjecanja prava te ih stoga treba procijeniti.

Procjena varijable D.11144 za referentnu godinu u idealnom slučaju postiže se uz pomoć smjernica Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja 2, „Plaćanja na temelju dionica”. Ako takva procjena nije raspoloživa, mogu se preuzeti vrijednosti prema računovodstvenim standardima ili poreznim propisima države članice, pod uvjetom da isti obuhvaćaju vlasničke instrumente iz D.11144 i odnose se na referentno razdoblje ankete o troškovima rada.

Isplate kojima će se utemeljiti poseban fond za kupovinu dionica zaposlenicima u vlastitom poduzeću, čak i ako oni nemaju izravan pristup tim sredstvima, moraju se umanjiti za iznos bilo kojih poreznih olakšica koji se na njih može primijeniti. Kompenzacije temeljene na dionicama i namirene u gotovu novcu, kao što su prava na aprecijaciju dionica, ne ubrajaju se u varijablu D.11144, već u D.11112.

D.11145 *Ostalo*

Obuhvaća neizravne povlastice koje plaća poslodavac:

— menze i bonovi za hranu,

— usluge i objekti za kulturu, sport i slobodno vrijeme,

— dječji vrtići i dnevni boravak za djecu,

— prodavaonice za zaposleno osoblje,

— troškovi prijevoza od kuće do uobičajenog mjesta rada,

— uplate u sindikalne fondove i troškovi radnih odbora.

Svi takvi troškovi uključuju manje popravke i redovito održavanje zgrada i postrojenja koji služe za socijalne ili kulturne usluge ili slobodno vrijeme, kako je gore navedeno. Plaće koje poduzeće plaća izravno osoblju zaposlenom u tim uslugama ne unose se u varijablu D.11145.

D.112 *Plaće naučnika*

Vidjeti D.11.

D.12 *Socijalni doprinosi poslodavca*

Ova varijabla odnosi se na iznos jednak vrijednosti socijalnih doprinosa koje plaćaju poslodavci s ciljem osiguravanja socijalnih povlastica za svoje zaposlenike. Socijalni doprinosi poslodavca mogu biti stvarni ili uračunani.

Puna raščlamba socijalnih doprinosa poslodavca dana je u shemi 3. Priloga I.

Uputa na ESA 95: 4.08 (kod D.12); SBS: kod 13330 (troškovi socijalne sigurnosti)

D.121 *Stvarni socijalni doprinosi poslodavca (osim naučnika)*

Sastoje se od uplata koje poslodavci izvršavaju osiguravateljima (fondovi socijalne sigurnosti i privatni sustavi, kao što su sustavi za mirovinu radnika) u korist svojih zaposlenika. Ove uplate obuhvaćaju zakonom propisane, uobičajene, ugovorne i dobrovoljne doprinose s obzirom na osiguranje od socijalnih rizika ili potreba. Stvarni socijalni doprinosi poslodavca bilježe se u razdoblju u kojem se obavlja posao.

Primjeri su dani u Dodatku Prilogu II.

Uputa na ESA 95: 4.09 (kod D.121) i 4.12 točku (b)

D.1211 *Obvezni doprinosi za socijalnu sigurnost*

Doprinosi uplaćeni ustanovama socijalne sigurnosti koje uplaćuje poslodavac, a obavezni su prema zakonu. Iznosi takvih doprinosa moraju se unositi u neto obliku, bez bilo kojih subvencija. Oni uključuju:

— doprinose u sustave mirovinskog, zdravstvenog i invalidskog osiguranja te za rodiljni dopust,

— obvezne doprinose u sustave osiguranja u slučaju nezaposlenosti,

— obvezne doprinose u sustave osiguranja od nesreća na radu ili profesionalnih bolesti,

— obvezne doprinose u sustave obiteljskih doplataka,

— sve ostale obvezne doprinose koji se drugdje ne spominju.

D.1212 *Kolektivno ugovoreni, ugovorni i dobrovoljni doprinosi za socijalnu sigurnost koje plaća poslodavac*

To su svi doprinosi koje poslodavac uplaćuje u sustave socijalne sigurnosti koji su dodatak onima koje propisuje zakon. Treba uzeti u obzir sve porezne olakšice koje se mogu primijeniti. One uključuju:

— dodatne sustave mirovinskog osiguranja, strukovne mirovinske sustave (mirovinsko osiguranje na temelju police životnog osiguranja, samoupravni fondovi, knjigovodstvene rezervacije, svi drugi rashodi za financiranje dodatnih sustava mirovinskog osiguranja),

— dodatne sustave zdravstvenog osiguranja,

— dodatne sustave osiguranja za nezaposlenost,

— sve ostale neobavezne dodatne sustave socijalnog osiguranja koji se drugdje ne spominju.

D.122 *Uračunani socijalni doprinosi koje plaćaju poslodavci (bez naučnika)*

Uračunani socijalni doprinosi poslodavaca potrebni su da bi se dobila ukupna mjera troškova rada u razdoblju u kojemu se obavlja posao. Predstavljaju protuvrijednost za uočena isplaćena socijalna davanja financirana izvan fondova.

Socijalna davanja financirana izvan fondova poslodavac plaća izravno svojim zaposlenicima ili bivšim zaposlenicima te ostalim osobama koje na to imaju pravo bez uključivanja fonda socijalne sigurnosti, osiguravateljske tvrtke ili neovisnog mirovinskog fonda te bez osnivanja posebnog fonda ili posebne rezervacije u tu svrhu. Umjesto toga, davanja se isplaćuju iz vlastitih sredstava poslodavaca s programima financiranim izvan fondova. Činjenica da neka socijalna davanja poslodavac plaća izravno, a ne posredovanjem fondova za socijalnu sigurnost, ni na koji način ne umanjuje njihovo obilježje socijalnih davanja. D.122 može biti posebno relevantan kada je poslodavac netržišni subjekt (državni sektor).

Iznos D.122 određuje se prema budućim obvezama poslodavca za osiguravanjem davanja pogodnosti. U idealnom slučaju, izvor za izračun D.122 za poslodavce koji vode programe socijalnih osiguranja financirane izvan fondova procjenjuje se na temelju aktuarskih razmatranja. Ako takve aktuarske procjene nisu dostupne, treba primijeniti druge metode procjene. Neke države, na primjer, kao procjenu za D.122 koriste uočena isplaćena socijalna davanja financirana izvan fondova, umanjena za eventualne socijalne doprinose zaposlenika.

Varijabla D.122 posebno uključuje uračunane socijalne doprinose poslodavca za mirovinsku i zdravstvenu skrb. Također uključuje iznos jednak vrijednosti plaća i primanja koje poslodavci privremeno nastavljaju plaćati u slučaju bolesti, rodiljnog dopusta, povrede na radu, invaliditeta, tehnološkog viška itd. svojih zaposlenika, ako se taj iznos može odvojiti.

Primjeri su dani u Dodatku Prilogu II.

Uputa na ESA 95: 4.10 (kod D.122) i 4.12 točku (c)

D.1221 *Zajamčena naknada u slučaju bolesti*

Ova varijabla obuhvaća iznose koje poslodavac izravno plaća zaposlenicima s ciljem zadržavanja plaće u slučaju bolesti, rodiljnog dopusta ili nesreće na radu, kako bi im nadoknadio gubitak prihoda, umanjeno za sve naknade koje plaćaju ustanove za socijalnu sigurnost.

D.1222 *Uračunani socijalni doprinosi poslodavca za zdravstvenu i socijalnu skrb*

Ova komponenta D.122 obuhvaća uračunane uplate u sustave mirovinske i zdravstvene skrbi financirane izvan fondova, posebno u vladinom sektoru. U nekim europskim državama, poslodavci u općem vladinom sektoru vode sustave mirovinskog osiguranja financirane izvan fondova bilo za sve zaposlenike ili za određene grupe zaposlenika (službenika). U tim slučajevima, poslodavac ne stvara posebne rezervacije ili akumulira sredstva za isplatu mirovina u budućnosti. Za te zaposlenike treba uzeti u obzir uračunane isplate poslodavca za mirovinske sustave i sustave zdravstvenog osiguranja.

D.1223 *Isplate zaposlenicima koji napuštaju poduzeće*

Ova komponenta predstavlja iznose koji se stvarno plaćaju otpuštenim radnicima (otpremnina i naknada umjesto otkaznog roka) ako su takve isplate vezane uz kolektivni ugovor ili ako nije poznato postojanje takve veze. Isplate koje nisu vezane uz kolektivni ugovor, uključene su u D.11112.

Isplate zaposlenicima pri odlasku u mirovinu, npr. u okviru njihovih prava prilikom umirovljenja, *ne* uključuju se u D.1223.

D.1224 *Ostali uračunani socijalni doprinosi poslodavca*

Ova stavka odnosi se na sve druge uračunane socijalne doprinose poslodavca koji nisu spomenuti nigdje drugdje, kao što su studijske stipendije za zaposlenike i njihove obitelji ili zajamčene naknade u slučaju kratkotrajnog rada. Te se naknade definiraju kao izravne isplate poslodavca zaposlenicima za zadržavanje naknade u slučaju kratkotrajnog rada, umanjene za povrat troškova koje poslodavci dobiju od ustanova za socijalnu sigurnost.

D.123 *Socijalni doprinosi poslodavca za naučnike*

Ova varijabla je ukupan iznos stvarno plaćenih i bilo kojih uračunanih doprinosa za naučnike. Uračunani socijalni doprinosi za naučnike, ako ih ima, uobičajeno su mali.

Uputa na ESA 95: 4.09 (kod D.121), 4.10 (kod D.122) i 4.12 točku (b)

D.2 *Troškovi strukovnog osposobljavanja koje plaća poslodavac*

Uključuju: troškove usluga i sredstava za strukovno osposobljavanje (također i one za naučnike, ali ne njihove plaće), manje popravke i održavanje zgrada i postrojenja, osim troškova za osoblje; troškove sudjelovanja na tečajevima; honorare plaćene instruktorima izvan poduzeća; troškove obrazovnih pomagala i alata koji se koriste u strukovnom osposobljavanju; iznose koje poduzeće plaća organizacijama za strukovno osposobljavanje itd. Subvencije povezane sa strukovnim osposobljavanjem treba oduzeti.

Uputa na ESA 95: Posredna potrošnja

D.3 *Ostali troškovi koje plaća poslodavac*

Uključuje posebno:

— troškove zapošljavanja osoblja (iznosi plaćeni agencijama za zapošljavanje, troškovi oglasa u tisku, putni troškovi kandidata pozvanih na razgovor, doplaci za smještaj novozaposlenih itd. Ne uključuju troškove administrativnog upravljanja (uredski troškovi, plaće osoblja itd.),

— radnu odjeću koju osigurava poslodavac.

Dodatak Prilogu II. daje primjere.

Uputa na ESA 95: Posredna potrošnja

D.4 *Porezi koje plaća poslodavac*

Ova varijabla uključuje sve poreze temeljene na platnoj listi ili na zapošljavanju. Ovi se porezi smatraju troškovima rada.

Varijabla D.4 također obuhvaća sve kaznene poreze koje u nekim europskim državama plaćaju poslodavci zato jer zapošljavaju premalo osoba s invaliditetom, kao i slične poreze ili naknade.

Uputa na ESA 95: 4.23 točku (c) (kod D.29)

D.5 *Subvencije koje prima poslodavac*

Svi iznosi koje poslodavac prima u obliku općih subvencija namijenjenih refundiranju dijela ili svih troškova izravnog plaćanja, ali ne i onih namijenjenih pokrivanju troškova socijalne sigurnosti ili strukovnog osposobljavanja. Ne uključuju povrate koje poslodavcu isplaćuju ustanove za socijalnu sigurnost ili fondovi za dodatno osiguranje.

Uputa na ESA 95: 4.37 točku (a) (kod D.39)

Dodatak Prilogu II.

Primjeri za pojašnjenje klasifikacije određenih stavaka troškova rada

D.11111: Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci isplaćeni u svakom platnom razdoblju

(također vidjeti ESA 95, 4.03 točke od (a) do (c), (e), (g) i (k), kod D.11)

Isplate koje obuhvaća stavka D.11111 imaju sljedeća obilježja:

One su: transakcije u gotovu novcu od poslodavca zaposleniku.

One nisu:

— isplaćene *ad hoc* ili manje učestalo od isplata redovnih naknada za rad (one pripadaju u D.11112),

— isplate u naravi (one pripadaju u D.1114),

— isplate u sustave štednje zaposlenika (one pripadaju u D.1112),

— isplate namijenjene plaćanju određenog vremenskog razdoblja kada se nije radilo (one pripadaju u D.1113 ili, u slučaju bolovanja, u D.1221).

One mogu:

— biti dodaci za rizik na radu ili smjenski rad,

— biti isplaćene tjedno ili mjesečno, ovisno o uobičajenom platnom razdoblju,

— odražavati učinak zaposlenika ili skupine zaposlenika.

Primjeri: Plaćanja koja se ubrajaju u varijablu D.11111

Stavka	Opis
Doplatak za rad u inozemstvu/ doplatak za troškove života	Isplate zaposlenicima koji rade izvan države podrijetla ili boravišta/uobičajenog domicila, a koje odražavaju razliku u troškovima života
Doplatak za kućanstvo	Isplate za troškove smještaja
Doplatak za dežurstvo po pozivu	Isplate za zaposlenike koji moraju biti raspoloživi za rad u vrijeme izvan uobičajenih radnih sati
Dodatna plaća za rizike ili opasnosti	Dodaci plaćeni zaposlenicima kada je uz njihov rad povezan određeni rizik, npr. opasne kemikalije
Doplatak za skraćeno radno vrijeme	Dodatna isplata (nije zajamčena) koja će zaposlenicima kompenzirati skraćivanje uobičajenog radnog vremena u punom ili djelomičnom iznosu (zajamčene isplate pripadaju u D.1224)
Provizija od prodaje	Dodatak vezan uz broj prodanih proizvoda
Plaća za prekovremeni rad	Dodatak za sate rada nakon uobičajenih radnih sati
Dodatak za zadržavanje	Kontinuirana isplata kao poticaj ili obavezivanje postojećih zaposlenika da ostanu raditi kod poslodavca
Isplata prema rezultatima	Dodatak ovisan o broju proizvoda koje zaposlenik obradi, npr. broj izrađenih odjevnih predmeta
Plaća za smjenski rad	Dodatak za rad u neuobičajenom vremenu, npr. noću

D.11112: Neposredne naknade za rad, dodaci i doplaci koji nisu isplaćeni u svakom platnom razdoblju (također vidjeti ESA 95, 4.03 točke (f), (h) i (j), kod D.11)

Isplate koje pripadaju u troškove rada stavke D.11112 imaju sljedeće karakteristike:

One su: transakcije u gotovu novcu od poslodavca zaposleniku.

One nisu:

— isplaćene u svakom platnom razdoblju (one pripadaju u D.11111),

— isplate u naravi (one pripadaju u D.1114),

— uplate u sustave štednje zaposlenika (one pripadaju u D.1112),

— isplate namijenjene plaćanju određenog vremenskog perioda kada se nije radilo (one pripadaju u D.1113 ili, u slučaju bolovanja, u D.1221).

One mogu:

— biti doplatak za određene troškove ili izdatke,

— odražavati učinak zaposlenika ili skupine zaposlenika,

— biti obavezna isplata navedena u ugovoru o radu ili u kolektivnom ugovoru,

— biti diskrecijska isplata,

— biti plaćene u raznim vremenskim točkama ili u utvrđenim razmacima tijekom godine.

Primjeri: Isplate koje se ubrajaju u varijablu D.11112

Stavka	Opis
Jubilarna nagrada	Isplate za zaposlenike koji su kod poslodavca radili određeni broj godina
Dodatak za odlazak iz poduzeća ili odlazak u mirovinu	Isplate pri odlasku iz poduzeća ili odlasku u mirovinu, nepovezane s mirovinskim pravima, ako te isplate nisu vezane uz kolektivni ugovor. (Inače, ako informacije o mogućoj vezi s kolektivnim ugovorom nisu dostupne, ove isplate pripadaju u D.1223)
„Zlatno rukovanje”	Izvanredne isplate zaposlenicima koji napuštaju poduzeće, ako te isplate nisu vezane uz kolektivni ugovor. (Inače, ako informacije o mogućoj vezi nisu dostupne, izvanredne isplate pri odlasku iz poduzeća pripadaju u D.1223)
Poticaj za početak rada	Jednokratna isplata novom zaposleniku
Dospjele neplaćene obveze isplate	Isplate koje odražavaju povećanje izravnih naknada i primjenjuju se retroaktivno
Dodatak za spajanje poduzeća	Jednokratne isplate zaposlenicima kao rezultat spajanja poduzeća
Nagrada kao priznanje zaposleniku	Izvanredne isplate koje poslodavac dodjeljuje u svrhu isticanja pojedinaca ili skupine pojedinaca

Stavka	Opis
Dodatak za produktivnost/nagrada za ispunjavanje zadanih ciljeva	Isplate koje ovise o tome je li zaposlenik ili skupina zaposlenika ostvarila unaprijed zadane ciljeve, npr. u odnosu na prodaju, usluge kupcima ili budžete
Poseban dodatak za blagdane	Isplate u vrijeme određenih blagdana, npr. Božića
Podjela dobiti poduzeća i prava aprecijacije dionica	Isplate u gotovu novcu ovisne o dobiti poduzeća. Prava aprecijacije dionica su oblik podjele dobiti poduzeća kada zaposlenik stječe pravo na buduće isplate u gotovu novcu temeljene na povećanju cijene dionica poduzeća od određene razine i tijekom određenog razdoblja. Prava aprecijacije dionica procjenjuju se i odnose se na vrijeme isplate u gotovu novcu, bez obzira na vrijednost dionica na datum odobrenja ili trajanje razdoblja stjecanja prava.
Tromjesečni dodatak poduzeća	Isplaćuje se svakog tromjesečja, na temelju dobiti ili rezultata rada poslodavca (pretpostavlja se da platno razdoblje nije svako tromjesečje)
Trinaesta ili četrnaesta mjesečna plaća	Godišnje dodatne isplate
Godišnji dodatak poduzeća	Plaćen jednom svake godine i ovisan o dobiti ili učinku poslodavca

D.1113: Isplate za neodrađene dane

Primjeri: Isplate koje se ubrajaju u varijablu D.1113

Stavka	Opis
Plaća za godišnji odmor	Isplate zaposlenicima za dane kada nisu radili zbog godišnjeg odmora, državnih ili lokalnih blagdana. (Isplate poslodavca u svrhu plaćanja odsustva zaposlenika zbog bolovanja ili rodiljnog dopusta tretiraju se kao socijalni doprinosi poslodavca u D.1221)
Izvanredni dopust	Isplate zaposlenicima za dane kada nisu radili zbog posebnih osobnih razloga, npr. vjenčanja, smrti člana obitelji, predstavljanja sindikata, vojne obveze ili sudjelovanja u radu porote. (Isplate poslodavca u svrhu plaćanja odsustva zaposlenika zbog bolovanja ili rodiljnog dopusta tretiraju se kao socijalni doprinosi poslodavca u D.1221)

D.1114: Plaće u naravi i njihove komponente

(vidjeti ESA 95, 4.04, 4.05, 4.06 (kod D.11))

Primjeri: Plaće koje se ubrajaju u varijablu D.1114

Stavka	Opis	Daljnja raščlamba
Popusti na proizvode	Poslodavac prodaje proizvode zaposlenicima po sniženim cijenama. Prihod u naravi jednak je razlici između tržišne i snižene cijene	D.11141
Besplatno ili subvencionirano stambeno zbrinjavanje	Poslodavac plaća troškove stanovanja zaposlenika u cijelosti ili djelomično. I opet se dohodak u naravi izračunava vršeći usporedbu s tržišnom cijenom	D.11142
Korištenje automobila u vlasništvu poslodavca	Poslodavac podmiruje tekuće troškove automobila u svom vlasništvu i ustupa ga zaposleniku za korištenje u poslovne i privatne svrhe. (Prihod u naravi odnosi se na vrijednost korištenja privatnog automobila)	D.11143

Stavka	Opis	Daljnja raščlamba
Besplatno ili subvencionirano gorivo za automobil	Poslodavac plaća sve ili dio privatnih troškova za gorivo zaposlenika, a troškovi su nastali korištenjem automobila u vlasništvu poslodavca. Prihod u naravi jednak je gotovinskoj vrijednosti ove povlastice	D.11143
Sustavi kupovine dionica	Isplate u naravi na temelju dionica, kada su dionice dane zaposlenicima kao dio kompenzacijskog paketa. Zaposlenik prima dionice bez odgađanja po cijeni ispod tržišne (Prava aprecijacije dionica su gotovinski oblici kompenzacije na temelju dionica i ubrajaju se u D.11112)	D.11144
Mogućnost povoljnije kupnje dionica	Isplate u naravi na temelju dionica, kada su dionice dane zaposlenicima kao dio kompenzacijskog paketa. Zaposlenik dobiva pravo kupovine dionica u unaprijed utvrđenom vremenu u budućnosti po cijeni utvrđenoj u sadašnjosti. (Prava aprecijacije dionica su gotovinski oblici kompenzacije na temelju dionica i ubrajaju se u D.11112)	D.11144
Besplatno ili subvencionirano parkirališno mjesto na poslu	Poslodavac osigurava parkirališno mjesto za zaposlenike po sniženoj cijeni ili besplatno. Prihod u naravi jednak je gotovinskoj vrijednosti ove povlastice	D.11145
Besplatno ili subvencionirano korištenje mobilnog telefona	Poslodavac osigurava mobilni telefon za poslovno i privatno korištenje i plaća sve povezane troškove. Prihod je jednak gotovinskoj vrijednosti ove povlastice	D.11145
Besplatno ili subvencionirano putovanje na posao i s posla	Troškovi putovanja na posao i s posla zaposlenika plaćeni su u cijelosti ili djelomično. Prihod odgovara gotovinskoj vrijednosti, kako je gore navedeno	D.11145
Besplatni ili subvencionirani obroci	Poslodavac zaposlenicima osigurava obroke po sniženoj cijeni ili besplatno. Prihod odgovara gotovinskoj vrijednosti, kako je gore navedeno	D.11145

D.121: Stvarni socijalni doprinosi poslodavca

(vidjeti ESA 95, 4.08 (kod D.121) i 4.12 točku (b))

Primjeri: Isplate koje se ubrajaju u varijablu D.121

Stavka	Opis	Daljnja raščlamba
Uplate poslodavca u sustave osiguranja od invalidnosti	Redovito financirane isplate poslodavca u sustave osiguranja	D.1211
Zakonom propisane isplate u mirovinske fondove	Za trajanja zaposlenja, poslodavac uplaćuje u sustav mirovinskog osiguranja koji uključuje fond socijalnog osiguranja, osiguravajuće poduzeće ili autonomni mirovinski fond	D.1211
Povećani doprinosi poslodavca za mirovinsko osiguranje	Poslodavac plaća dodatni doprinos za program mirovinskog osiguranja zaposlenika	D.1212

D.122: Uračunani socijalni doprinosi poslodavca

(vidjeti ESA 95, 4.10 (kod D.122) i 4.12 točku (c))

Primjeri: Isplate koje se ubrajaju u varijablu D.122

Stavka	Opis	Daljnja raščlamba
Plaćanja tijekom rodiljnog dopusta	Poslodavac plaća izravno zaposleniku za trajanja rodiljnog dopusta kao kompenzaciju za gubitak zarade	D.1221
Uračunani socijalni doprinosi poslodavca za mirovine državnih službenika	Poslodavac ne uplaćuje u sustav mirovinskog osiguranja za trajanja rada zaposlenika. Mirovine se kasnije plaćaju iz vlastitih sredstava poslodavca	D.1222
Uplate u sustave za prijevremene mirovine zaposlenika u skraćenom radnom vremenu	Dodatne uplate poslodavca u sustave djelomičnog prijevremenog umirovljenja	D.1222
Otpremnine temeljene na kolektivnom ugovoru	Poslodavac plaća izravno zaposleniku koji napušta poduzeće	D.1223
Stipendije za studiranje	Poslodavac podmiruje dio ili sve troškove obrazovanja nevezanog uz posao, koje zaposlenik pohađa izvan poduzeća	D.1224
Nagrade za vjenčanje ili rođenje djeteta	Isplate zaposlenicima vezane uz događaj	D.1224
Besplatno ili subvencionirano školovanje djece	Školarine za djecu zaposlenika plaćene u cijelosti ili djelomično	D.1224
Naknada za smanjivanje radnog vremena	Zajamčena isplata koja će zaposleniku u cijelosti ili djelomično kompenzirati smanjivanje uobičajenog radnog vremena. (Dodatne isplate, isplaćene u svakom platnom razdoblju pripadaju u D.11111)	D.1224

D.2: Troškovi strukovnog osposobljavanja koje plaća poslodavac

(vidjeti ESA 95, posredna potrošnja)

Primjeri: Isplate koje se ubrajaju u varijablu D.2

Stavka	Opis
Honorari za instruktore izvan poduzeća	Troškovi povezani uz strukovno osposobljavanje zaposlenika, npr. organizirano u obliku seminara u poduzeću (moguće subvencije pripadaju u D.5 i ovdje moraju biti isključene)
Izdaci za nastavna pomagala	Troškovi povezani uz strukovno osposobljavanje, npr. u obliku e-tečajeva na intranetu, koje je razvilo specijalizirano poduzeće (moguće subvencije pripadaju u D.5 i ovdje moraju biti isključene)

D.3: Ostali troškovi koje plaća poslodavac

(vidjeti ESA 95, posredna potrošnja)

Primjeri: Isplate koje se ubrajaju u varijablu D.3

Stavka	Opis
Doplatak za odjeću	Isplaćuje se osobama koje obavljaju zanimanja s potrebama za posebnom odjećom, npr. za zaštitu ili prezentaciju te nisu namijenjena korištenju za osobne svrhe
Troškovi zapošljavanja novog osoblja	Troškovi agencija za zapošljavanje ili oglasa za slobodna radna mjesta
Doplaci za smještaj ili preseljenje novozaposlenih osoba	Isplaćuje se zaposlenicima kada moraju promijeniti mjesto boravišta

PRILOG III.

PRIJENOS PODATAKA UKLJUČUJUĆI RAŠČLAMBU PREMA EKONOMSKOJ DJELATNOSTI, RAZREDU VELIČINE PODUZEĆA I DRŽAVI ILI REGIJI

Dostavljaju se tri datoteke koje odgovaraju tablicama A, B i C:

— tablica A sadrži nacionalne podatke (jedan zapis za svaku ekonomsku djelatnost na razini područja i odjeljka NACE Rev. 1.1),

— tablica B sadrži nacionalne podatke prema razredu veličine (jedan zapis za svaku ekonomsku djelatnost na razini područja i odjeljka NACE Rev. 1.1, za svaki razred veličine),

— tablica C sadrži regionalne podatke na razini NUTS 1 (jedan zapis za svaku ekonomsku djelatnost na razini područja i odjeljka NACE Rev. 1.1, za svaku regiju).

Tablica C nije obavezna za države u kojima je NUTS 1 razina države. Za podskup varijabli iz Priloga I. dostavlja se samo tablica A. Te su varijable označene u Prilogu I.

Identifikacija zapisa podataka

Zapisi se sortiraju prema identifikacijskom redoslijedu koji sadrži sljedeće stavke:

— godinu provođenja ankete,

— vrstu tablice,

— kod države ili regije,

— ekonomsku djelatnost, i

— razred veličine.

Kodove za prijenos

— ekonomske djelatnosti prema NACE Rev. 1.1,

— razreda veličine poduzeća, i

— država ili regija

određuje Eurostat u dokumentu o provedbi.

Oznaka privatnosti

Individualni zapisi koji se dostavljaju za tablice A, B i C, sastoje se od zbirnih podataka, tj. procjena za cijelu populaciju. Kada postoji izričita potreba, individualni se podaci mogu označiti kao „povjerljivi". Povreda povjerljivosti može nastati u tablicama A, B ili C ako je broj poduzeća ili lokalnih jedinica u populaciji sasvim mali te se individualni zapis odnosi na određenu ekonomsku djelatnost, razred veličine ili regiju. Razumljivo, rizik je veći kada se individualni zapis odnosi na jednu ili dvije velike jedinice. Shodno tome, rizik povrede povjerljivosti može biti veći za tablicu B ili C zbog dodatne raščlambe prema razredima veličine odnosno regijama. U svrhu identificiranja povjerljivih zapisa koriste se dva koda:

„1": ako su podaci za individualni zapis u tablicama A, B ili C povjerljivi [1];

„": ako podaci nisu povjerljivi, unesite razmak „" (ne nulu ili crticu „-").

[1] Ako su individualni zapisi označeni kao povjerljivi, Eurostat poduzima određene radnje s ciljem zaštite privatnosti podataka dostavljenih za tablice A, B ili C.

Varijable

Tražene varijable definirane su u Prilogu I. Podaci se unose bez razmaka, točaka ili zareza (na primjer, 13967 je točno; sljedeće je netočno: 13 967 ili 13.967 ili 13,967).

Varijable koje nedostaju (ili su jednake nuli) treba *šifrirati* prema sljedećim pravilima:

„NA” ako varijabla nije raspoloživa (čak i ako sasvim sigurno postoji i veća je od nule).

„OPT” ako je varijabla neobavezna i nije potpuna.

„0” za vrijednosti jednake nuli, ili za varijable koje ne postoje u određenoj državi.

Varijable za broj zaposlenika, radno vrijeme i broj statističkih jedinica trebaju biti izražene u apsolutnim brojevima, tj. dajući cijele brojeve (bez decimala, ne u deseticama, stotinama, tisućama, milijunima itd.).

Varijable koje se odnose na izdatke trebaju biti izražene u nacionalnoj valuti države. Za države eurozone, podaci se izražavaju u eurima. Jedinice koje se koriste u jednoj državi trebaju biti identične za sve varijable (bez decimala, ne u deseticama, stotinama, tisućama, milijunima itd.).

Prijenos

Države članice prenose Komisiji (Eurostatu) podatke i meta-podatke prema ovoj Uredbi u elektroničkom obliku i usklađene sa standardima Eurostata. Eurostat će osigurati detaljnu dokumentaciju o prihvaćenim standardima i smjernice o načinu provedbe tih standarda s obzirom na zahtjeve iz ove Uredbe.